Tijdelijk parlement voor... Iets nuttigs doen...?

Voor een zeer korte periode bevinden we ons in een bijzondere situatie in ons parlement, waar de voorzitter van dit orgaan niet afkomstig is van de grootste partij in een coalitie of van een partij die alleen regeert. Deze situatie zal hoogstwaarschijnlijk niet lang duren, omdat de verkiezingen in december mogelijk zullen zorgen voor een andere samenstelling van het parlement, wat zou leiden tot een nieuwe regering, resulterend in de gebruikelijke verkiezing van een voorzitter.

Dit zorgt ervoor dat het parlement gedurende enkele maanden mogelijk een andere agenda kan kiezen, afhankelijk van de partijen die de verkiezing van de huidige voorzitter hebben gesteund. Maar wat zou de agenda van zo'n parlement kunnen zijn? Zouden ze doorgaan met de behandeling van lopende wetsvoorstellen? De begroting bijvoorbeeld? Om dat te doen, moet er een minimale basis van vertrouwen zijn tussen kabinet en parlement. De samenwerking tijdens de behandeling van de begroting is intensief, omdat het de wet is die elk jaar de meeste tijd in beslag neemt van het parlement. Het lijkt erop dat die minimale basis er niet is, en daarom zal de begroting voor 2025, hoewel het in handen is van het parlement, niet worden behandeld. Dat zou ook weinig zin hebben, aangezien de verkiezingen in december in principe zouden kunnen resulteren in een regering van een ander karakter, hoewel dat niet per se het geval is, die mogelijk de wens zou hebben om de recent ingediende begroting te herzien. Dit betekent dat de behandeling van de begrotingswet waarschijnlijk in de eerste helft van 2025 zal plaatsvinden. En dat betekent ook dat de financiële toezichthoudende normen, die voorschrijven dat er voor 15 december van elk jaar een goedgekeurde begroting moet zijn, niet zullen worden nageleefd. Dit hoeft niet per se als een drama te worden gezien; belangrijker is dat de wet voldoet aan de normen en aanbevelingen van het toezichthoudend college, zodat er later geen negatieve reacties van het Koninkrijk komen.

De behandeling van andere wetsvoorstellen die al in het parlement liggen, kan in principe plaatsvinden, maar in het geval van voorstellen die door het demissionaire kabinet zijn ingediend, hangt het af van de verantwoordelijke minister of hij bereid is deel te nemen aan dit proces, waarbij hij zijn voorstel verdedigt voor een zaal die mogelijk zijn visie niet deelt en waar er geen gegarandeerde basis is, zoals het geval was toen het kabinet nog functioneerde. Wat blijft er dan over? Enkele initiatiefvoorstellen? Op dit moment, voor zover wij weten, is er niets in behandeling dat in de huidige situatie behandeld zou kunnen worden. Wat zou het parlement dan kunnen doen? Informatie bijeenkomsten, zoals al is besproken met betrekking tot de gebeurtenissen rond de oprichting van een sportsubsidiefonds. Het uitnodigen van een bewindspersoon in deze buitengewone omstandigheden zal niet eenvoudig zijn. Een minister zal niet ronduit weigeren om te verschijnen, maar er zal altijd wel een reden zijn, geloofwaardig of niet, afhankelijk van de gedachten van eenieder, maar een openbare vergadering om een bewindspersoon ter verantwoording te roepen zal weinig zin hebben als dit meer een politiek verkiezingsshow zou worden.

De vraag is natuurlijk of er een gunstiger situatie zou kunnen zijn voor een bijeenkomst van het parlement. In Nederland hebben we een enigszins andere situatie gezien, waarin een (nieuw) parlement informatie ontvangt en behandelt van een minister of staatssecretaris, die beide partijen als belangrijk beschouwen. Dit gebeurde enkele jaren geleden, toen de staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties een rapport presenteerde over de situatie op dat moment in de relatie tussen de Nederlandse regering en de eilandsbesturen.

En als er geen vergelijkbaar onderwerp in behandeling is, hebben we een goed voorstel. In april 2024 presenteerde de Raad van Advies (RvA) een uitgebreid advies over een breed scala aan onderwerpen die verband houden met hervormingen om het bestuur in het algemeen efficiënter en effectiever te maken, met een meer rationeel gebruik van de beschikbare financiële en menselijke middelen. Dit advies behandelt verschillende onderwerpen die ook van belang zijn voor de besprekingen die plaatsvinden in het kader van het Landspakket met Nederland. We proberen hier geen samenvatting te geven van dit uitgebreide verslag (36 pagina's), maar wel enkele voorbeelden van de behandelde onderwerpen. De RvA behandelt onder andere het algemene kader voor het beheer van entiteiten die gelieerd zijn aan het bestuur, zoals staatsbedrijven, stichtingen en zelfstandige bestuursorganen (zbo's) zoals AZV, SVB, Aruba Fair Trade Authority (AFTA) en de Centrale Bank.

De RvA raakt ook het onderwerp aan van de traditie waarin bij elke nieuwe formatie een 'reshuffle' van ministeries plaatsvindt, waarbij de nieuwe samenstelling niet altijd de beste vorm biedt voor een goede samenwerking tussen de ministeries. Soms zorgt de nieuwe samenstelling zelfs voor belemmeringen in de samenwerking en communicatie, in plaats van te kiezen voor een logische pakketverdeling van ministeries. Zeker nu in verkiezingstijd zou het goed zijn als zowel nieuwe als ervaren politici nota nemen van wat hun eigen constitutionele adviseur naar voren brengt als 'food for thought'. Nodig hen uit om hun advies te delen en toon iets van de eenheid die zo nu en dan getoond zou moeten worden aan het volk.

Ryçond Santos do Nascimento en zijn partij Lucha pa Reforma (LPR) zijn klaar voor de verkiezingen

In een interview met onze redacteur bevestigde Ryçond Santos do Nascimento dat hij zal deelnemen aan de verkiezingen met zijn christendemocratische partij Lucha pa Reforma (LPR), die in juli vorig jaar is opgericht en nu zijn registratie heeft voltooid.

Hij legde uit dat ze een team hebben met verschillende kandidaten, hoewel dit op een vrij stille manier is gebeurd, volgens hem omdat "we strategisch moeten handelen en niet alle pers houdt van wat ik schrijf. Daarom hebben we met veel voorzichtigheid gewerkt en nu kunnen we zeggen dat we kandidaten, een partijprogramma, een boodschap hebben en dat we anders zijn dan de andere partijen," zei hij.

Volgens hem hebben de huidige oppositiepartijen invloed op elkaar en werken ze samen, waardoor er geen verschil is tussen bijvoorbeeld Accion21, Futuro en MAS; "alle drie hebben dezelfde stijl, hetzelfde denken en er is geen verschil," benadrukt hij.

Zijn bezorgdheid is dat deze drie partijen "geen enkele interesse hebben om de structurele problemen van het land aan te pakken, en dat is heel duidelijk; ze willen niet praten over de problemen van de AVP, ze willen niet praten over de huidige regering. Maar de huidige regering maakt deel uit van onze regeringshistorie en als je de structurele problemen wilt aanpakken, moet je het land sinds 1986 bekijken. Dan heb je een ander beeld om te begrijpen hoe dit land is bestuurd."

Wat betreft de belangrijkste punten van zijn campagneplan zei hij dat milieubeheer en afvalbeheer oplossingen moeten bieden, wat betekent dat er wetgeving moet komen die het beheer van het milieu regelt, inclusief de bestrijding van lucht-, water- en bodemvervuiling.

Daarnaast moet corruptie worden bestreden, waarbij de focus ligt op de macht van ministers. "In het verleden waren er ex-ministers die luidruchtig waren over integriteit en het bestrijden van corruptie, zoals Otmar Oduber en Marisol Tromp, maar een van de problemen is dat ministers te veel macht hebben; daardoor vindt er corruptie plaats."

Over de kandidaten die op zijn lijst zullen staan, meldde Santos do Nascimento dat ze kandidaten hebben voor preventieve maatregelen, met een actieplan op het gebied van gezondheid. "Maar degenen die meer over ons willen weten, moeten altijd letten op wat we daarover zeggen. We hebben in een flyer de basisprincipes van de partij opgesomd, en na de indiening van de lijst zullen we het partijprogramma van Lucha pa Reforma publiceren."